

Kokín

Textieldesigner

DAT ZIJN
WIJ

Serveerster

Interieur
verzorgster

Receptioníste

Tuínvrouw

Compenze

INHOUD

1. Inleiding	1
2. Ons bedrijfsplan in het kort	2
3. Projectplan 'Dat zijn wij'	3
4. Resultaten van het project 'Dat zijn wij'	7
5. Culturele projecten	8
6. PR en marketing	10
7. Over ons	11

1. Inleiding

In maart 2020 bestaat de CultuurWerkplaats Tarwewijk zeven jaar. Wij zijn kleinschalig begonnen met het huren van een appartement op de begane grond en het organiseren van een handvol sociale en culturele projecten. Inmiddels beheren we een belangrijk centrum waar we meer dan 4000 bezoekers per jaar ontvangen. Gevestigd zijn we in een voormalig schoolpand vlak bij metrohalte Maashaven. Behalve 300 vierkante meter binnenruimte hebben we ook nog een riante tuin van driekwart hectare tot onze beschikking. Hier en in de wijk realiseren we elk jaar twaalf tot vijftien kwalitatief hoogwaardige projecten met het doel de omgeving aantrekkelijker te maken, verschillende soorten buurtbewoners met elkaar in contact te brengen, sociaal zwakke bewoners te helpen en de kans te geven zich verder te ontwikkelen.

Nu is het aan de tijd om de volgende ambitieuze stap te nemen: doorgroeien tot een sociale onderneming. Het doel van deze onderneming is tweeledig. Meer zelfredzaamheid voor de cultuurwerkplaats en meer zelfredzaamheid voor iedereen die hieraan mee werkt. Ons streven is de reguliere exploitatiekosten uit eigen inkomsten te dekken zodat we hiervoor niet afhankelijk zijn van gemeente en fondsen. Hetzelfde geldt voor onze bezoekers. Onafhankelijk worden van de overheid door leerwerkervaring op te doen en door te stromen naar een baan.

Sinds september 2018 bereiden wij deze stap voor middels coachtrajecten, het uitwerken van een bedrijfsplan en het vinden van investeerders. Nu zijn we zo ver. Ons pand is aan de buitenkant opgeknapt en met een reeks groene tinten beschilderd. De komende drie maanden verbouwen we het pand binnenin. Er komt een gezellig cultuurcafé, een multifunctionele vergaderruimte, een professioneel ingerichte keuken en een tuincafé. Dat wordt allemaal mogelijk gemaakt door stichting DOEN en VSB fonds.

Van april 2018 tot en met maart 2019 hebben we het scholingsproject *Tarwewijkers worden rijker* uitgevoerd. Dankzij uw financiële ondersteuning konden 35 laag/niet opgeleide allochtone vrouwen meedoen aan dit project. Hierover hebt u een verslag van ons ontvangen. Het project was succesvol, de vooropgestelde doelen hebben we bereikt. Een van de doelstellingen was dat 25% van de deelnemers verder gaat met scholing en of (vrijwilligers-)werk gaat zoeken. Vijf vrouwen hebben inmiddels werk gevonden en twintig vrouwen willen graag bij ons verder doorleren en werkervaring opdoen in onze onderneming. Hiervoor hebben we het leerwerkproject *Dat zijn wij* ontwikkeld en dat project willen we hieronder aan u voorstellen.

Ons nieuw beschilderde pand.

2. Ons bedrijfsplan in het kort

Middels drie bronnen willen wij inkomsten genereren: Zaalverhuur+, (tuin)café en handgemaakte luxe producten.

Omdat 70% van de huishoudens in de Tarwewijk moet rondkomen van een laag inkomen richten wij ons vooral op klanten van buiten de wijk. Ten denken valt aan (Rotterdamse) bedrijven en organisaties die in een inspirerende omgeving willen vergaderen, met het personeel gezellig bij elkaar willen komen, lezingen gaan houden of aan teamvorming doen. Ook richten wij ons op particulieren met een gemiddeld tot goed inkomen uit de omliggende wijken (zoals Katendrecht, Kop van Zuid, Noorder-eiland) die alleen, met het gezin of de vriendenclub bij ons in het groen willen 'bijtanken'. Om deze nieuwe klanten te bereiken ontwikkelen we samen met twee opleidingsinstituten een PR- en marketingplan wat vervolgens omgezet wordt.

Zaalverhuur+ staat voor zaalverhuur in combinatie met een extra service zoals catering, workshops of optredens. De basis hiervoor is al gelegd omdat wij dit al incidenteel doen. Vanaf 2020 gaan we het professioneler en structureler aan pakken. Een kleinschalige verbouwing van onze ruimtes en een investering in equipment (bv beamer, flip-over) en meubels is hiervoor noodzakelijk. Het ontwikkelen van Zaalverhuur+ loopt gelijk op met het ontwikkelen van het (tuin)café. Voor beiden hebben we een goed functionerende keuken nodig en moet onze locatie inclusief tuin bij het niveau/smaak passen van onze klanten.

Café en tuincafé. In de wintermaanden en bij slecht weer is ons café binnen geopend. Het café heeft ook een overdekt terras naar de tuin toe. Hier kan men dagelijks terecht voor thee/koffie en andere niet alcoholische dranken samen met gebak en hartige snacks. Bijkomen, werken, besprekingen houden, daarvoor dient zich deze plek aan.

In de zomermaanden wordt het café uitgebreid naar de tuin. De bezoekers kunnen in de tuin een eigen plek kiezen, daar waar bijvoorbeeld een picknicktafel staat of daar waar men graag zelf met de strandstoel wil gaan zitten. Voor de kinderen is er een speel hut, voor de ouders een jeu de boules baan, voor iedereen plukfruit (frambozen, aalbessen, bramen, etc.) en zo ver het oog rijkt zijn er kleurrijke bloemen, struiken en bomen. Op de menukaart van het tuincafé staan niet alleen soep, salade, sandwich en sweets maar ook yoga, pilates, reiki, boetseren, schilderen, timmeren en diverse kinderactiviteiten. Dus behalve het nuttigen van gezonde en verantwoorde voeding die deels gemaakt is met ingrediënten uit onze eigen tuin kan men kan men bijvoorbeeld de kinderen laten deelnemen aan een knutselworkshop terwijl men zelf een yogales volgt, of men doet mee aan een timmerworkshop voor volwassenen terwijl de kinderen leren vogelhuisjes te bouwen. Allemaal mogelijkheden uit de steeds wisselende menukaart die natuurlijk ook online te vinden is voor diegene die van tevoren wil reserveren.

Handgemaakte luxe producten. In 2020 willen we minimaal 10 tuinbanken bouwen en verkopen. De bij ons aangesloten ontwerpers annex timmermannen bouwen de prototypes van deze luxe houten tuinbanken. Luxe, onder andere door het materiaal¹ en de afwerking van de meubels. Het ontwerp is zodanig dat het vervolgens eenvoudig door minder gekwalificeerde personen (projectdeelnemers) gebouwd / in elkaar gezet kan worden. De bij ons aangesloten textieldesigner en de coupeuse ontwerpen in overleg met de klant zitkussens. De stoffen worden door de projectdeelnemers bedrukt en vervolgens genaaid.

Het doel van onze sociale onderneming is inkomsten te genereren voor onze stichting en voor de projectdeelnemers. Het maandinkomen van de deelnemers (uitkeringsniveau) zal door ons verdienmodel gemiddeld met euro 100, - per maand stijgen. Bovendien volgen zij een externe en interne scholing, ontvangen zij certificaten, getuigschriften, diploma's en zij doen werkervaring op. Hierdoor zullen ze een enorme persoonlijke groeiproces doormaken en hun kansen op de arbeidsmarkt worden aanzienlijk groter.

1. We hebben een schenking gehad van niet meer te verkrijgen hoogwaardig hardhout.

3. Projectplan 'Dat zijn wij'

In 2020 willen wij het leer-werkproject *Dat zijn wij* uitvoeren. De projectdeelnemers zijn circa 30 allochtone vrouwen uit de buurt. Hun ontwikkel- en opleidingsniveau is vrij verschillend. Sommige deelnemers zijn pas onlangs als bezoeker naar de cultuurwerkplaats gekomen (en soms pas sinds kort in Nederland), andere daarentegen hebben reeds deelgenomen aan het project *Tarwewijkers worden rijker*. En ook bij deze groep hebben we te maken met vrouwen die al zover zijn dat ze kunnen gaan werken (circa twintig vrouwen) en andere waarschijnlijk pas in 2021 of 22. De twintig meest gevorderde vrouwen kunnen via ons certificaten en diploma's behalen en krijgen de kans werkervaring op te doen in onze sociale onderneming die we met z'n allen aan het opbouwen zijn. In die zin gaat de ontwikkeling van de deelnemers naar meer zelfredzaamheid samen met de groei naar meer zelfredzaamheid van onze eigen organisatie.

Bij het ontwikkelen en samenstellen van de cursussen hebben we rekening gehouden met de verschillende soorten niveaus van de deelnemers. Belangrijk is dat - net als bij ons project *Tarwewijkers worden rijker* - de deelnemers zelf verantwoordelijk zijn voor de samenstelling van de projectonderdelen. De inhoud is hun gezamenlijke keuze. Ook vormen de verschillende projectonderdelen een met elkaar verweven geheel en sluiten ze aan bij onze culturele projecten.

Omdat de lijnen tussen projectleiders en deelnemers kort zijn en we de deelnemers goed monitoren weten we vrij meteen wanneer een deelnemer het lastig heeft of dreigt af te vallen. Dan kunnen we vrij direct ingrijpen.

Het project omvat de volgende elf onderdelen:

- ***Thema gebonden taalworkshops***
- ***Conversatie café***
- ***Excursies***
- ***Computerles***
- ***Cursus administratie***
- ***Cursus tuinieren***
- ***Horeca-opleiding***
- ***Cursus gastvrouw***
- ***Cursus interieurverzorgster***
- ***Workshops textielbewerking***
- ***Workshop houtbewerking***

Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillende onderdelen van het leer-werkproject

• **Thema gebonden taalworkshops**

Deze hebben we samen met twee taalaanbieders (Echt Nederlands en Hoedje van papier) uitgewerkt. De looptijd van een workshop is gemiddeld twaalf weken en per week bieden we twee verschillende workshops aan. In het gehele 'schooljaar'² zullen er zes workshops plaats vinden. De taalaanbieders zijn gespecialiseerd in het geven van Nederlandse les aan allochtonen. Aan begin van de cursus vindt er altijd een intake plaats en wordt het taalniveau van de deelnemers in kaart gebracht. Na afloop van de cursus wordt het niveau opnieuw getest en ontvangen de succesvolle deelnemers een certificaat.

In drie workshops leren de deelnemers³ de woordenschat en het taalgebruik om in het dagelijkse leven zelf zaken te kunnen regelen zoals een gesprek met de huisarts, de juf/meester van hun kinderen, de bankmedewerker of de begeleider van de sociale dienst. In de drie andere cursussen leert men⁴ alles op taalniveau wat nodig is voor het behalen van een EHBO diploma, een certificaat Hygiëne-code HACCP en een diploma basisopleiding schoonmaken.

• **Conversatie café**

In het wekelijks plaatsvindende conversatie-café kan men onder het genot van een klein ontbijt beheersing van de Nederlandse taal in praktijk brengen. In kleine groepen bespreekt men n.a.v. het nieuws, een korte filmreportage, documentaire of voordracht een bepaald onderwerp. Per groep is er een persoon aanwezig die goed Nederlands spreekt en de anderen motiveert/helpt om in het Nederlands met elkaar te communiceren. Ook hier geldt: Men leert niet alleen Nederlands maar tevens vergaart men kennis over verschillende onderwerpen en wordt men gestimuleerd om hierover na te denken. Het bevordert een actieve deelname aan onze samenleving.

• **Excursies**

De deelnemers komen (bijna) nooit buiten hun wijk. Het verbreden van hun horizon is belangrijk voor hun ontwikkeling tot zelfstandige en actieve burgers. Zelf hebben ze er ook grote behoefte aan, alleen ontbreekt het hen aan geld (voor vervoer, entree) en weten ze niet wat er allemaal speelt in hun stad en omgeving. Zes keer per jaar organiseren we een excursie naar bijvoorbeeld een museum, een toneelstuk, een cultureel evenement of we bezoeken een vergelijkbare organisatie waar we met de initiatiefnemers in gesprek gaan.

• **Computerles**

Voor de wat meer gevorderde deelnemers⁵ bieden we computerles aan. Hiervoor hebben we vijf nieuwe computers (pc's en laptops) ter beschikking. Een ervaren docent geeft als vrijwilliger de lessen die het gehele schooljaar door wekelijks plaats vinden. De lessen zijn toegespitst op het niveau van de deelnemers (2-5 personen) en sluiten aan bij de andere cursussen die een deelnemer verder nog volgt. Voor sommige deelnemers gaat het meer om een basiscursus (omgang met muis en toetsenbord, het juiste opslaan van documenten en internetten), terwijl andere deelnemers dieper in gaan op programma's zoals Word, Excel, Photoshop.

2. Het schooljaar van het project duurt 40 weken.

3. Deze cursussen zijn bedoeld voor alle bezoekers.

4. Deze cursussen zijn vooral bedoeld voor de meer gevorderden en diegene die mee gaan werken in onze sociale onderneming.

5. Veel van de deelnemers zijn analfabeet, laag geletterd. Voor deelname aan de computer lessen moet men vanzelfsprekende kunnen schrijven.

- ***Cursus administratie***

We gaan twee cursussen van 10 weken aanbieden. In de beginnerscursus verkrijgt men kennis voor de eigen administratie zoals het juiste opbergen van documenten, het bijhouden van het huishoudgeld, internet bankieren en rekenen in het algemeen. In de tweede cursus leren de deelnemers kassa- en voorraadbeheer en de basiskennis boekhouden. Deze cursus is toegespitst op de meer eenvoudige administratieve zaken die van pas komen in onze sociale onderneming. Beide cursussen worden gegeven door de hoofdverantwoordelijke van het buurtloket. Zij heeft een Praktijkdiploma Boekhouden (PDB).

- ***Cursus tuinieren***

In onze grote binnentuin van driekwart hectare hebben we zestien (lage en hoge) moestuinen aangelegd, een kruidenspiraal, plukfruit en een kleine fruitboomgaard. Dit moet onderhouden en deels nog uitgebreid worden (bijvoorbeeld met meer plukfruit). Vanaf de lente tot de herfst leren de deelnemers door mee te werken in de tuin alles wat nodig is voor de moestuin: zaaien, planten, omgaan met onkruid en ongedierte op een biologische manier, compost maken en gebruiken, water geven, planten verzorgen, oogsten en de oogst verwerken/conserveren. De oogst gebruiken we binnen onze eigen onderneming. Bij het tuinieren worden de deelnemers begeleidt door een ervaren tuinman/vrouw, aangevuld met wekelijks 1 uur theorieles.

- ***Horeca-opleiding***

De deelnemers van het project die mee willen werken bij ons horeca-aanbod zijn thuis-koks. Om in de horeca te kunnen werken is er meer voor nodig. We beginnen met een cursus Hygiënecode HACCP en het behalen van een certificaat voor alle deelnemers is het doel. Aan deze cursus, die gegeven wordt door een officiële externe aanbieder, zullen 12 personen deelnemen. Vervolgens worden zij intern opgeleid door een professionele kok die de keuken van onze onderneming samen met ons gaat opbouwen. Hij/zij zal in een aantal lessen de basisvaardigheden (bv schoonmaken voedsel, gebruik messen, kooktechnieken) leren. Daarna leren de deelnemers werkenderwijs en begeleidt door de kok dat wat ze nodig hebben om in ons kookteam en/of elders te kunnen functioneren. Hiervoor gaan we uit van in totaal 220 uur aan begeleiding verdeeld over gemiddeld 5 uur per week gedurende de tijd dat onze onderneming open is (42 weken).

- ***Cursus gastvrouw***

In een cursus van vier weken leren de deelnemers bezoekers op een vriendelijke manier te ontvangen en de weg te wijzen. De cursus wordt gegeven door een zzp'er met jarenlange werkervaring in de hotelbranche.

- ***Cursus interieurverzorgster***

Deze cursus wordt gegeven door twee vrijwilligers die op kosten van onze stichting de basisopleiding Schoonmaken hebben gevold en met een diploma hebben afgesloten. De basisopleiding Schoonmaken duurt 5 dagen van 3 uur. De twee gediplomeerde vrijwilligers geven in acht weken de geleerde informatie door aan de cursusdeelnemers en leggen vanzelfsprekend ook de link met het schoonhouden van onze locatie op een hygiënisch verantwoorde en voor de deelnemers gezonde wijze.

- **Workshops textielbewerking**

Gedurende het schooljaar vinden er wekelijks twee naaicursussen plaats. De docente, een gediplomeerde coupeuse die als vrijwilliger bij ons betrokken is, leert in cursus 1 het gebruik van de naaimachine, het verwerken van verschillende soorten stof, de basistechnieken die nodig zijn voor bijvoorbeeld ritsen, knoopsgaten, tassen, afnemers, en patroontekenen. Om de zelfredzaamheid van de deelnemers te bevorderen besteedt zij extra aandacht aan het verstellen van kleding en aan het maken van kinderkleding.

In cursus 2 wordt het geleerde in de praktijk gebracht door in opdracht te werken. Zo worden er reparatie- en verstel werkzaamheden uitgevoerd, ontwerpen van derden genaaid, producten in grotere oplage vervaardigd⁶. De winst van deze opdrachten komt ten goede aan het naaiatelier (vervanging machines, materiaal) en aan diegene die de opdracht heeft uitgevoerd.

Om stoelen en banken te kunnen stofferen, eventueel met zelf bedrukte stoffen, volgen de deelnemers een workshop stofferen. In twintig sessies leren zij van een gediplomeerde stoffeerder die als vrijwilliger bij ons betrokken is de basistechnieken om eenvoudige stoffeer werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

Het ontwerpen en drukken van patronen op textiel leren de deelnemers in een workshop van twaalf weken (1 keer per week). Een professionele textieldesigner inspireert de deelnemers bij het ontwerpen van patronen en leert hen de nodige technieken en vaardigheden.

- **Workshop houtbewerking**

In onze houtwerkplaats volgen de deelnemers een beginnerscursus houtbewerking. Stapsgewijs leert men gereedschap en machines veilig gebruiken, ontwerpen en een bouwtekening maken, verschillende houtverbindingen tot stand brengen. Met deze kennis gaan de cursisten vervolgens aan de slag om eigen eenvoudige meubels of voorwerpen te bedenken, te tekenen en ook feitelijk te bouwen. Wie wil kan dat combineren met de mogelijkheden die men in de workshops textielbewerking heeft ontdekt (d.w.z. ontwerpen waarbij hout en stof met elkaar gecombineerd worden). Docent is een gepensioneerde timmerman die als vrijwilliger bij ons werkt en zijn kennis op die wijze verder wil geven.

De meest gemotiveerde en getalenteerde deelnemers gaan mee werken aan de productie van luxe tuinmeubelen die de cultuurwerkplaats in 2020 voor de verkoop gaat produceren.

Elke deelnemer volgt minimaal vijf van de elf onderdelen van het leer-werktraject. Voor velen is het al een prestatie om op tijd te komen en regelmatig te blijven komen. De dagelijkse problemen van henzelf en hun (grote) gezinnen lijken, of zijn daadwerkelijk, soms belangrijker dan het volgen van de cursus. De cultuurwerkplaats, voornamelijk ons buurtloket, helpt hen hun problemen op te lossen zodat er meer ruimte is voor de scholing. Een gesprek en luisterend oor met een van ons of met een mededeelnemer doet soms al wonderen. Vooral het onderlinge contact, de community vorming, zorgt ervoor dat de ene deelnemer de andere meeneemt. Van daar is het van belang dat de deelnemers na afloop van de les ruim de gelegenheid krijgen om in het café informeel 'bij te kletsen'. Omdat we de situatie van iedereen goed kennen en de deelname nauwkeurig monitoren kunnen we snel handelen als een deelnemer dreigt af te vallen.

6. Een extra boust krijgt dit onderdeel tijdens het project Parati, zie pagina 6

Het weekrooster

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Ochtend	Thema gebonden taalworkshops	Workshop stofferen (mrt-mei)	Naaicursus 1	Thema gebonden taalworkshops	Conversatie café
		Textieldesign (okt-dec)			Computerles
		Hout bewerking (jun,jul,sept)			
Middag	Administratie cursus (mrt-mei, okt-dec)	Naaicursus 2	Cursus gastvrouw (mrt)	Horeca-opleiding	
	Tuinieren (mrt-okt)		Cursus interieur-verzorgster (apr-mei)		Excursies (6 keer)

4. Resultaten van het project 'Dat zijn wij'

De volgende kwantitatieve resultaten willen we met het project bereiken:

- Alle deelnemers hebben aan minimaal vijf van de elf onderdelen regelmatig deel genomen.
- Alle deelnemers beheersen Nederlands niveau A1.
- 50% van de deelnemers beheerst Nederlands niveau A2.
- 50% van de deelnemers kan op de computer werken.
- 12 deelnemers behalen een HACCP, volgen een interne horeca-opleiding en werken mee in onze horeca.
- 2 deelnemers behalen een schoonmaakdiploma, geven deze kennis door en sturen ons schoonmaak team aan.
- 3 deelnemers werken na voltooiing van de cursus als gastvrouw/receptioniste mee in onze onderneming.
- 3 deelnemers werken na voltooiing van de cursussen mee bij het vervaardigen van onze producten.

De volgende kwalitatieve resultaten willen we met het project bereiken:

Alle deelnemers hebben een actieve houding, zijn zelfstandig, sterker en zijn in het algemeen meer tevreden.

5. Culturele projecten

Hieronder volgt een omschrijving van de culturele projecten die we in 2020 gepland hebben.

- **De Vitrine**

is een vrijstaande vitrine van circa 320 x 120 x 120 cm. Zij staat tussen basisschool de Akker en speeltuin Millinx. Zij werd daar begin deze eeuw geplaatst in de tijd van de grootschalige wijkaanpak. Een aantal jaren werd zij door kunstenaars als tentoonstellingsplek gebruikt maar na vertrek van deze groep kunstenaars uit de wijk raakte de vitrine in verval. In 2017 hebben wij de vitrine opgeknapt, van belettering voorzien en weer tot tentoonstellingsplek in en voor de wijk gemaakt. In 2017/18 hebben wij in *De Vitrine* (onze naam voor deze tentoonstellingsplek) twaalf exposities georganiseerd met voornamelijk kunsthandwerk gemaakt door kinderen en volwassenen uit de buurt. Onder de leiding van een curator laten we *De Vitrine* dit jaar doorgroeien tot een expositieplek waar meer professionele kunstenaars uit het gebied en elders uit de stad hun werk laten zien en/of speciaal werk hiervoor maken (installatie-kunst dus). In 2020 willen wij zes verschillende installaties in *De Vitrine* tonen. De feestelijke opening ervan maakt deel uit van ons Donderdag Avond Programma (zie ook volgend hoofdstuk) en houdt behalve een gezellige buurtborrel ook een presentatie/lezing van de exposant over zijn/haar in.

- **Buurt café**

Een van onze ruimtes is/wordt ingericht als buurt café. Overdag verwelkomen we hier iedereen die zin heeft in een kopje thee, koffie, koekje en een praatje met de burens. Ook vinden hier lezingen en presentaties plaats, dan wanneer het zich aandient. Een keer per maand hebben we een vaste programmering. Dat is ons Donderdag Avond Programma (DAP). Presentaties van kunstenaars, podiumgesprekken over kunst, de wijk en algemeen actuele thema's, muziekoptredens, literaire lezingen en natuurlijk lekker eten en drinken, dat kan men allemaal bij DAP vinden.

- **Cre-actief**

is een project waarbij niet alleen het creatieve vermogen wordt ontwikkeld maar ook de actieve toepassing ervan in het dagelijks leven. Het project is begonnen in 2019 en het loopt door tot juni 2020. Het project kent vier fases die gemiddeld twaalf weken duren. De vier fases zijn: repareren, transformeren, leren, ontwerpen. De laatste twee fases vinden in 2020 plaats.

Deelnemers kunnen enkele keren van de partij zijn of aan het gehele project meedoen. De workshops worden afgestemd op de behoeftes, wensen en vaardigheden van de verschillende deelnemers. De workshops worden gegeven door culturele ondernemers, ambachtslieden of door andere in een bepaald gebied gespecialiseerde personen; afhankelijk wat nodig is om de verschillende deelnemers zich verder te laten ontwikkelen.

- **Fotostudio EEN**

is een humoristisch wijkproject waarbij wij voor de duur van twee weken onze locatie in een professionele fotostudio transformeren waar men gratis portretten kan laten nemen: Op het strand, in het bos, in een luxe appartement, .., alleen of met het gehele gezin inclusief huisdier. Alles kan, zelfs het inhuren van een niet bestaand familielid!

Het zal een vrolijk uitbundig project worden met de bedoeling dat de klanten, terwijl ze aan het wachten zijn, met elkaar in gesprek raken en aan de slag gaan met het klaarzetten van het decor. Om de creatieve energie aan te wakkeren zijn er kunstenaars aanwezig die de klanten op weg helpen met ideeën en mogelijkheden voor de decors, de setting, de kostuums, de visagie. Wil men de wachttijd verkorten dan kan men ook zelf met een camera aan de slag gaan. En wie weet: Misschien zijn deze foto's zelfs beter dan die van de professionele fotograaf? Alle klanten ontvangen gratis het hoge resolutie bestand om een afdruk te laten maken. Vanzelfsprekend helpen wij met het opsturen van het fotobestand naar een lab. De cultuurwerkplaats krijgt daarentegen het recht om de foto's in de afsluitende tentoonstelling te gebruiken.

- **Kinderkunst workshops**

zijn twee series workshops van gemiddeld 12 weken waarbij professionele kunstenaars / docenten de artistieke en creatieve talenten van de kinderen in speeltuin Millinx tot bloei laten komen. De eerste serie workshops (voorjaar 2020) zal het medium fotografie en film dichterbij de kinderen brengen als middel om over de eigen omgeving te reflecteren en communiceren. In de tweede serie workshops (najaar 2020) worden de kinderen erin begeleidt zelf speelgoed te maken, voor zichzelf en voor elkaar.

- **Ontdek de wijk**

Sinds onze oprichting verzamelen en verwerken wij informatie omtrent het historische en culturele erfgoed van de Tarwewijk. Dat heeft geresulteerd in verschillende openbare lezingen, evenementen en een serie publicaties. In het voorjaar 2019 hebben wij vier wandelingen door de Tarwewijk georganiseerd langs sculpturen, monumenten, bijzondere architectuur en plekken waar bekende personen gewoond hebben of spraakmakende gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. Behalve historische kennis die tijdens de wandelingen werd gedeeld werden er ook anekdotes, liederen en gedichten voorgedragen. Van de wandelingen hebben wij vier voorlopige podcasts gemaakt. De podcasts zijn thuis te beluisteren of als audiotour te gebruiken terwijl men zelf de wandeling loopt. Samen met uitgebreide informatie over de wijk zijn de podcasts op onze website te vinden.

De podcasts zijn voorlopig omdat de kwaliteit ervan zowel inhoudelijk als technisch verbeterd moet worden willen wij de podcasts als professioneel product op de markt kunnen brengen. Hiervoor zijn we momenteel op zoek naar partners en financiers. Ons streven is om eind 2020 de professionele versies van de podcasts te lanceren. Dat zal samengaan met een evenement (bijvoorbeeld een theaterstuk of happening) dat gebaseerd is op de podcasts. Ook hierbij gaan we samenwerken met professionele theatermakers.

- **Kunstprijz Charlois 2020: Beeldhouwkunst**

is een kunstprijz gekoppeld aan een beeldenroute in de openbare ruimte van de Tarwewijk en omgeving. De Tarwewijk kent vele kleine pleinen (bijvoorbeeld voor kerken en scholen), parkjes, groenstroken en binnenterreinen. Het zijn plekken waar bewoners en/of organisaties toezicht op houden, waar zich iemand voor verantwoordelijk voelt. De beeldenroute zal gedurende drie a vier maanden deze plekken met elkaar verbinden en voor een andere beleving van deze locaties zorgen. De opening van de beeldenroute zal samenvallen met de kunstmanifestatie Charlois Speciaal (juni 2020) en in het najaar weer eindigen.

Amateur en professionele beeldhouwers wonend en/of werkend in het gebied Charlois worden opgeroepen om met een sculptuur hieraan mee te doen. Voor deelname is er geen selectieprocedure. Wel gaat een jury van deskundigen uit alle inzendingen een winnaar kiezen die een bescheiden geldbedrag zal ontvangen. Een professionele curator stelt de beeldenroute samen. Hij/zij bepaalt in samenwerking met de deelnemers waar de verschillende beelden veilig komen te staan.

Gedurende de looptijd van de beeldenroute organiseren wij een aantal wandelingen/tours langs alle locaties.

In 2018 hebben wij na 25 jaar onderbreking de Kunstprijs Charlois opnieuw in het leven geroepen. In de jaren negentig werd deze prijs georganiseerd door het toenmalige buurthuis Arend en de Zeemeeuw gevestigd in de wijk Carnisse. Onze eerste Kunstprijs zette het medium schilderkunst 'in the picture'. De tweede Kunstprijs, in het najaar 2019, draait om fotografie met Charlois als onderwerp. Wij hebben de website www.kunstprijzcharlois.nl gebouwd waar naast actuele informatie over de Kunstprijs ook een database te vinden is van alle deelnemers en hun werk(en).

- **Parati**

is de naam van ons 'servicebedrijf' wat we als kunstproject tijdens de kunstmanifestatie Charlois Speciaal gaan uitvoeren. Uit het Spaans naar het Nederlands vertaald betekent 'para ti' 'voor jou' en daarom maakt ons servicebedrijf reclame met slogans zoals 'Voor jou genaaid, voor jou gekookt, voor jou berekend'. Alle drie servicelijnen werken met dezelfde formule: bewoners, bezoekers van Charlois Speciaal en andere geïnteresseerden komen met hun patronen, kook- en bakrecepten of administratie naar de cultuurwerkplaats. Wij zorgen, soms samen met de opdrachtgever, voor de realisatie van het 'product' (bijvoorbeeld een kledingstuk, een gerecht, de belastingaangifte). Elke dag van de zeven dagen durende manifestatie wordt geregistreerd/documenteert. Met dit materiaal maken we een publicatie in de meest brede zin van het woord. Aan studenten van InHolland wordt de opdracht gegeven om voor ons servicebedrijf een communicatieplan te ontwikkelen.

6. PR en marketing

Op de volgende wijze geven we bekendheid aan onze plek, activiteiten en projecten:

- Via herkenbare flyers en posters die we in het gebied verspreiden en op strategische plekken ophangen.
- Via het versturen van persberichten naar lokale kranten/televisiezenders.
- Via het plaatsen van onze evenementen op internetagenda's.
- Via onze maandelijkse (digitale) nieuwsbrief.
- Via onze website en social media berichten wij regelmatig (minimaal 2 keer per maand) over de ontwikkeling van elk project. Soms plaatsen we advertenties.
- Via onze samenwerkingspartners en door nieuwe samenwerkingen aan te gaan.
- Deelnemen aan netwerkbijeenkomsten en deze zelf organiseren.
- Via mond-tot-mondreclame.

Om nieuwe klanten voor onze sociale onderneming aan te trekken gaan we samen met twee opleidingsinstituten een marketingplan opstellen en vervolgens realiseren.

Lezing in de beeldentuin

Pitchen voor ons bedrijfsplan

Naaicursus

7. Over ons

De CultuurWerkplaats Tarwewijk werd in 2014 door geëngageerde bewoners uit het gebied Charlois in Rotterdam opgezet. Wij, de initiatiefnemers, vormen een gemêleerd gezelschap:

- Sociaal actieve vrouwen, veelal moeders met een niet-Nederlandse achtergrond.
- Schrijvers geïnteresseerd in taal, literatuur en in de geschiedenis van de wijk.
- Sociaal-cultureel ondernemers.

Wat ons verbindt is onze betrokkenheid met het gebied en de wens om te leven en te werken in een vriendelijke, met aandacht verzorgde en inspirerende omgeving mét ontwikkelingsmogelijkheden voor iedereen. Wij willen ons inzetten voor een inclusieve samenleving waar men elkaar respecteert, diversiteit een meerwaarde vormt en waar een vrije, creatieve geesteshouding belangrijk wordt geacht als basis voor een gezond en gelukkig mens. Ook financieel gezond.

We zijn kleinschalig begonnen met het huren van een appartement op de begane grond aan de Mijnsherenlaan in de Tarwewijk. Het appartement met tuin hebben wij tot huiskamer van de wijk gemaakt waar verschillende soorten wijkbewoners elkaar konden ontmoeten en sociaal-culturele activiteiten konden ontplooiën.

Vanwege de toenemende belangstelling onder de Tarwewijkers zijn we in het najaar van 2016 verhuisd naar het voormalige schoolgebouw aan de Cillershoekstraat 1. Hier beschikken wij over 300 m² binnenruimte en een tuin van driekwart hectare. Met een kleinschalige verbouwing in 2017 hebben we het pand geschikt gemaakt voor onze doelstellingen en activiteiten. Het bijzondere is dat we een houtwerkplaats en een naaiatelier hebben ingericht. Deze voorzieningen bestaan niet elders in de wijk. Ook verhuren wij een ruimte als atelier/werkplaats aan een cultureel ontwerper en een kantoorruimte aan Sculpture International Rotterdam, een afdeling van het Centrum Beeldende Kunst.

De totaal verwaarloosde binnentuin hebben wij opgeknapt en getransformeerd tot een aantrekkelijke recreatieplek openbaar toegankelijk voor iedereen. Hier hebben we moestuinen, fruitbomen en plukfruit voor eigen gebruik en voor de burens. Ook kunstliefhebbers komen aan hun trekken want zij kunnen drie bronzen beelden afkomstig van de Coolsingel van dichtbij bewonderen: De Knoop van Shinkichi Tajiri, Monsieur Jacques van Oswald Wenckebach en The husband of the Doll van Thom Puckey.

Inmiddels zijn wij uitgegroeid tot een voor het gebied belangrijk centrum:

- Wijk en stedelijk netwerk Wij nemen deel aan netwerkbijeenkomsten van andere organisaties in het gebied en/of organiseren deze zelf en hebben een netwerk van samenwerkingspartners opgebouwd binnen het gebied, de stad en in het land.
- Kennis delen De belangstelling van opleidingsinstituten en hun studenten, onderzoeksbureaus, gemeentelijke afdelingen en sociaal-culturele organisaties is groot. Wekelijks ontvangen wij meerdere e-mails met verzoeken om bij ons op bezoek te komen, samen te werken en onze kennis te delen. Wanneer het zinvol is gaan wij daar op in.
- Culturele evenementen Elk jaar organiseren wij minimaal vier grote wijkevenementen met een gemiddeld bezoekersaantal van 200 personen.
- Kunstprojecten Jaarlijks voeren wij vier langlopende kunstprojecten uit, twee voor volwassenen en twee voor kinderen,
- Workshops/Cursussen Wij bieden dagelijks een workshop/cursus aan en we helpen minimaal 30 personen per week met administratieve en/of sociale problemen. Onze goede service trekt zelfs hulpzoekenden uit andere stadsdelen aan.
- Scholing De initiatiefnemers en vrijwilligers hebben zich ontwikkeld middels externe scholingen, opleidingen en workshops.
- Team De (vertrouwens-)band tussen bezoekers, vrijwilligers, initiatiefnemers, projectleiders en bestuursleden is hechter geworden. Samen staat men achter de doelstellingen men is bereid zich hiervoor volledig in te zetten.

De uitdaging:

Onze CultuurWerkplaats richt zich met name op de Tarwewijk, een van de hardnekkigste probleemwijken van Nederland. De wijk werd circa 100 jaar geleden aangelegd voor de havenarbeiders die vanuit andere provincies naar Rotterdam kwamen: een wijk voor nieuwkomers, een doorstroomwijk. Dat is tot op heden niet veranderd. Ook stedenbouwkundig wordt het verschijnsel van komen en gaan beklemd. De Tarwewijk vormt een driehoek, ingekaderd door uitvalswegen en doorsneden door de metrolijn. De buurt die tussen metrolijn en de uitvalsweg Dordtselaan is ontstaan staat bekend als de Millinxbuurt, in de jaren negentig verklaart tot veiligheidsrisicogebied. In de Millinxbuurt bevindt zich onze CultuurWerkplaats.

Samen met ons woont in de Tarwewijk een kleurrijk palet aan mensen, voor 78% van niet-Nederlandse afkomst. De bevolking is jong; er wonen veel gezinnen met kinderen en relatief weinig ouderen. Bijna de helft van de bewoners tussen de 15 en 75 jaar heeft geen startkwalificatie en circa 70% van de huishoudens moet rondkomen van een laag inkomen. De veiligheidsindex is de laagste van alle Rotterdamse wijken. Dat is vooral het gevolg van de persoonlijke veiligheidsbeleving en minder van de daadwerkelijke criminaliteitscijfers. Volgens ons heeft de lage veiligheidsbeleving veel te maken met het feit dat de verschillende soorten bewoners elkaar nauwelijks kennen en daarom elkaar te weinig vertrouwen. Ook is men als nieuwkomer (want de wijk blijft een doorstroomwijk) niet zo goed bekend met de omgeving en dat maakt angstig.

In de Tarwewijk zijn er geen bewonersinitiatieven of andere bottom-up organisaties waar verschillende soorten bewoners **zelf** het heft in handen nemen om enerzijds de eigen situatie (economisch) te verbeteren en anderzijds sociale impact in de wijk te leveren.

Tevens zijn hier geen organisaties, ook geen gemeentelijke, voor wie kunst, cultuur en natuur een belangrijke factor is waar het gaat om wijkverbetering en empowerment van de wijkbewoners. Elders een bewezen factor, maar helaas wil het geval dat kennis en waardering van deze middelen tot wijkverbetering en bewonersempowerment juist in de zwaarste probleemwijken ontbreekt. Is men namelijk bereid om deze middelen in te zetten, dan is men al een stap verder. De Tarwewijk moet met haar bewoners en beleidsmakers deze stap nog zetten. Voorlopig zijn wij hier de pioniers. Daarin ligt onze uitdaging.

Onze community:

Ons **team vrijwilligers** zorgt voor het dagelijkse reilen en zeilen: zij zijn gastvrouwen en werkplaats assistent, zij maken schoon en onderhouden het pand en de tuin, zij werken in het buurtloket en verzorgen de catering. Momenteel werken wij met gemiddeld vijftien personen waarbij sommige dubbele functies/taken vervullen. De vrijwilligers wonen allemaal in het gebied en de samenstelling ervan is vrij divers waardoor zij een goede afspiegeling vormen van de wijkbevolking.

De hoofdvrijwilligers zijn Samira Bensidi (1981) en Jamina Abbou (1969.) Beide vrouwen behoren tot de tweede generatie Nederlandse Marokkanen, zij hebben een HBO opleiding gevolgd en werken fulltime in de CultuurWerkplaats. Samira runt samen met Santa Soochit en Natascha Naipal het buurtloket en Jamina is samen met Kübra Gönen en Sakina Ouzaouit verantwoordelijk voor het ontvangen van bezoekers en het begeleiden van de workshops. Samira Bensidi volgt op kosten van de stichting een (opfris-) opleiding tot boekhouder en financieel controller. Nu al verwerkt ze een deel van de boekhouding van de stichting. Heeft zij in 2020 haar opleiding voltooid zal ze nog meer kunnen betekenen voor onze financiële administratie. Hetzelfde geldt voor Samira Sialiou die het naaiatelier runt en die op kosten van de stichting een opleiding tot coupeuse heeft gevolgd. Zij geeft haar kennis en kunde door aan de andere vrouwen en ze komen van pas bij het genereren van inkomsten met genaaide producten.

Voor het geven van workshops, het organiseren van projecten/evenementen en voor de PR werken wij met een team van **cultureel-sociaal ondernemers** uit het gebied. Zij staan achter de doelstellingen van de CultuurWerkplaats en ondersteunen ons (en daarmee de wijk) door voor een laag tarief te werken.

De **artistieke en zakelijke leiding** ligt in handen van Karin Trenkel (1966). Tot haar taken behoren het houden van overzicht en het aansturen van het team, het ontwikkelen en monitoren van projecten, de fondsenwerving, het financieel overzicht, het PR-beleid en het netwerken. Zij staat in nauw contact met het bestuur en wordt door hen aangestuurd.

Karin Trenkel studeerde beeldende kunst zowel in Duitsland als ook aan de Willem de Kooning Academie in Rotterdam en aan de Jan van Eyck Akademie in Maastricht waar zij in 1996 haar PhD heeft gehaald. Sinds 1992 exposeert zij regelmatig in binnen- en buitenland, ontvangt zij subsidies en wordt haar werk aangekocht door bedrijfscollecties en particuliere verzamelaars. Sinds 2013 heeft zij haar atelier in stichting BAD in Rotterdam Charlois. Naast haar werkzaamheden als beeldend kunstenaar is zij actief op het gebied van cultuurmanagement. Van 2000 tot 2007 heeft zij als projectmanager gewerkt voor het CBK Rotterdam. Sinds 2007 zet zij zich vooral in voor Rotterdam-Zuid/Charlois om daar via culturele interventies tot sociale veranderingen te komen. Verder organiseert zij diverse tentoonstellingen en kunstprojecten en is/was zij bestuurslid van verschillende stichtingen in de culturele sector zoals Duende Activiteiten, RAiR, SKAR.

Het bestuur bestaat uit vijf leden:

Voorzitter Duco de Bruijn (1950) studeerde bouwkunde aan de TU Delft en kunstgeschiedenis aan de universiteit Leiden. Hij heeft in Dordrecht gewerkt aan de restauratie van deze stad en was in de jaren negentig daar politiek actief. Vanaf 1998 heeft hij leiding gegeven aan de integrale gebiedsaanpak van Rotterdamse probleebuurtten. Vanaf 2013 werkt hij zelfstandig in het bureau 'Stadse Zaken', bureau voor advies en projectmanagement op het terrein van stedelijke vraagstukken.

Penningmeester Jan Maas (1949) heeft sociale academie gedaan en o.a. als opbouwwerker in verschillende probleebuurtten van Rotterdam gewerkt. Tegenwoordig is hij zelfstandig ondernemer op het gebied van sociaal investeren in stedelijke gebieden en organisator van culturele reizen. Daarnaast heeft hij enkele bestuurlijke functies en is hij meerdere jaren verbonden geweest aan de Leeszaal West in Rotterdam waar hij o.a. literaire lezingen heeft georganiseerd.

Secretaris Ilse Mathijssen is (1984) is als ruimtelijk ontwerper aan de AKV St. Joost afgestudeerd. Zij is werkzaam geweest als interieurontwerper bij Ahrend Inrichten. Sinds 2014 heeft zij haar eigen studio in Rotterdam als interieurarchitect.

Algemeen bestuurslid John Giskes (1944) heeft eerst grafische vormgeving gestudeerd en daarna heeft hij de sociale academie gevolgd. Bij buurthuis Arend en Zeemeeuw is hij jaren teamleider geweest en later directeur van één van de vestigingen. Op dit moment is hij zelfstandig ondernemer in de creatieve sector.

Algemeen bestuurslid Matthijs van Muijen (1974) is bestuurskundige, was raadslid voor de PvdA Rotterdam en beleidsmedewerker Verkeer & waterstaat in de Tweede Kamer. Momenteel is hij werkzaam als account manager bij de William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering. In zijn vrije tijd is hij actief bij de voetbalvereniging Spartaan 20 als jeugdscheidsrechter.

Ons organisatie-schema

